19

PREMIS
D'ARQUITECTURA
DE LES COMARQUES
DE GIRONA 2016

COACGIRONA

ÍNDEX

EL JURAT 04 Acta i Impressions

ARQUITECTURA 06

OBRA PREMIADA 07 **Reforma d'una masia al Baix Empordà**
Arquitectura-G [Jonathan Arnabat, Jordi Ayala-Bril, Aitor Fuentes i Igor Urdampilleta, arquitectes]

MENCIÓ ESPECIAL 08 **Edifici de recepció en el Museu Arqueològic d'Empúries. L'Escala**
Fuses Viader Arquitectes SLP [Josep Fuses Comalada i Joan Viader Martí, arquitectes]

OBRES SELECCIONADES 09 **Casa EM26 a Cadaqués**
Fernando Vilavecchia Obregón, Eileen Liebman i Mireia Comajuncosa, arquitectes

10 **Canvi de pell d'hivernacle existent. Sant Andreu Salou**
Daniel Xifra Tarrés, arquitecte

11 **Nova oficina d'Arquia Banca a Girona**
Javier de las Heras Solé, arquitecte

12 **Casa Montfullà. Bescanó**
Hidalgo Hartmann Arquitectura [Jordi Hidalgo Tané, arquitecte, i Daniela Hartmann, interiorista]

13 **Una porta al paisatge. Reforma de les dependències de l'antic Hospital d'Olot com a oficina de turisme**
Arnau Vergés Tejero, arquitecte

14 **Casa Gelosia. Llafranc. Palafrugell**
Emiliano López i Mónica Rivera, arquitectes

15 **Ordenament vs ofici. Casa de Volta Catalana Prefabricada. Caldes de Malavella**
Juan de Dios Trias de Bes Mingot, arquitecte. TDB Estudio de Arquitectura 1992 SLP

ESPAIS EXTERIORS 16

OBRA PREMIADA 17 **Lluna Plena. Olot**
Eduard Callís Freixas i Guillem Moliner Milhau, arquitectes

OBRES SELECCIONADES 18 **Vestir la plaça. Domesticar l'estança comunitària. Olot**
Eduard Callís Freixas i Guillem Moliner Milhau, arquitectes

19 **Nou tancament i treballs d'adequació del castell de Sant Joan. Blanes**
estudi nus [Marta Galí Brillas, Alba Folqué Lerma, Xavier Bonet Campderrós i Roser Barba Ferrer, arquitectes]

ESPAIS EFÍMERS 20

OBRES SELECCIONADES 21 **Cràter, fumarola al volcà del Montsacopa. Olot**
Xevi Bayona (arquitecte) i Adrià Villarejo (arquitecte tècnic)

22 **Hommage à Monet. Intervenció al claustre del Carme. Olot**
Escola d'Art i Superior de Disseny d'Olot | Tutor: Xavier Moliner i Milhau
Alumnes: Denisse Ferrer, Mireia Llamas, Cristina Muriscot, Marc Ortega, Laia Pérez, Ariadna Sala, Priscila Monteiro

23 **Sala d'actes de l'Escola d'Art i Superior de Disseny d'Olot. La Catenària**
Interiors A2 Estudi [Carles Juncà Blanch, interiorista, i Míriam Soler Valls, interiorista i arquitecta]

24 **Paisatge plàstic. Seu de la Demarcació de Girona del COAC**
Pau Sarquella i Carmen Torres, arquitectes

JURAT DE L'OPINIÓ 25 Presentació, jurat, premi i impressions generals

EL JURAT

PRESIDENT
ANDREW GROARKE

VOCALS
RAMON SANABRIA I BOIX
CLAUDI AGUILÓ I ARAN
LÍDIA PARADA I SOLER

SECRETÀRIA SENSE VOT
OLGA FELIP ORDIS

L'ACTA

Reunits a Girona els dies 10, 11 i 12 de març de 2016, a la seu de la Demarcació de Girona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (edifici Pia Almoina, plaça de la Catedral, núm. 8. Girona), els membres del Jurat que atorga els Premis d'Arquitectura de les Comarques de Girona, els senyors:
President:
Andrew Groarke
Vocals:
Ramon Sanabria i Boix
Claudi Aguiló i Aran
Lídia Parada i Soler
Secretària sense vot:
Olga Felip Ordis

una vegada revisades i estudiades la totalitat de les cinquanta-una propostes presentades:
trenta obres d'Arquitectura
cinc obres d'Espais Exteriors
setze obres d'Espais Efímers

acorden establir tres fases de selecció:
- primera fase, d'obres seleccionades
- segona fase, d'obres finalistes
- tercera fase, d'obres premiades, en el marc de la qual es concediran els premis en cadascuna de les modalitats: Arquitectura, Espais Exteriors i Espais Efímers.

ARQUITECTURA

De les trenta obres presentades a la modalitat d'Arquitectura, n'han quedat seleccionades nou, a les quals el Jurat atorga una **menció especial** a:

Edifici de recepció en el Museu Arqueològic d'Empúries, L'Escala. Fuses Viader Arquitectes SLP [Josep Fuses Comalada i Joan Viader Martí, arquitectes]
Es valora positivament el treball contextual de la proposta, que estableix un diàleg amb l'entorn natural i les condicions topogràfiques del jardí i crea, així, un accés al recinte, en el qual destaca més l'expressió tectònica a través d'una construcció austera i inacabada que el seu valor com a objecte.

I el **premi d'arquitectura 2016** és per a:

Reforma d'una masia al Baix Empordà. Arquitectura-G [Jonathan Arnabat, Jordi Ayala-Bril, Aitor Fuentes i Igor Urdampilleta, arquitectes].
En aquesta àmplia casa es va actuar amb modèstia, discreció i només allà on era absolutament necessari, amb un detallisme exquisit que realça les qualitats de la vida diària. L'empremta del dissenyador adquireix rellevància gràcies al coneixement que té de les tècniques i els materials locals i perquè mostra un respecte escrupolós i empatia envers el que els edificis existents ens poden ensenyar sobre la manera de viure.

Els espais vells i els nous s'han fusionat amb una harmonia fluida partint dels hàbits de vida de la família. En fer una volta per la casa, queda perfectament palès que l'arquitecte i el client han mantingut un diàleg enormement positiu i intens.

Explorar aquest projecte amb un client que ens el va ensenyar molt orgullós va ser tot un plaer. Sense premeditar ni limitar la manera en què l'habitatge es pot anar adaptant segons vagin evolucionant les necessitats de la família, es té la sensació que l'arquitectura ha creat un marc alhora potent i plaent que permetrà viure-hi durant moltes generacions.

La relació entre allò nou i allò vell ha estat un debat constant en arquitectura, que ha anat des dels pintoresquismes més rancis fins als trencaments més dramàtics.

En aquest cas, es proposa una manera nova d'entendre aquesta relació sense abandonar l'autonomia d'allò nou, tot respectant de forma intel·ligent la presència d'allò existent. Una juxtaposició sàvia i madura entre els dos mons, la seva memòria i les seves evocacions.

Un treball excel·lent ple de sensibilitat i rigor.

No es tracta d'una edificació imponent emplaçada en un nucli històric o enmig d'una gran extensió de camps i boscos, sinó que forma part d'una petita agrupació de construccions rurals. L'interès no radica en l'edificació en si, sinó que es desprèn de la simplicitat, potser només aparent, a l'hora de combinar preocupacions tan dispars com els elements tradicionals, la seguretat, la llum, la capacitat, les necessitats familiars i altres aspectes que defineixen els nous espais interiors.

ESPAIS EXTERIORS

Entre les cinc obres presentades a la modalitat d'espais exteriors, n'han quedat seleccionades tres, a les quals el Jurat atorga el **premi d'Espais Exteriors 2016** a:

Lluna Plena, Olot. Eduard Callís Freixas i Guillem Moliner Milhau, arquitectes.
Aquest espai privat en miniatura, aïllat de les cases veïnes, s'ha esculpit en un terreny amb un pendent molt pronunciat i se li ha aportat vida amb una acurada orquestració d'espai, llum i materials.

És un projecte sorprenent que, tot i tenir una escala reduïda, té una gran densitat d'idees sobre la forma i el detall. El control curós dels detalls de metall crea un contrapunt amb l'atrevit ús escultural de l'arrebossat rugós i amb els suaus moviments espacials de marbre. Però l'aspecte central d'aquest projecte sembla ser la seva sensibilitat lírica a la llum.

De dia, les intencions són clares: capturar tota la llum solar possible i convertir un espai ombrívol en un petit i encantador jardí. Però el jurat va tenir la sort de visitar aquest projecte quan ja fosquejava, un moment en què el concepte dels arquitectes assumeix la seva altra identitat. Una il·luminació subtil i enginyosa activa l'espai i modela una paleta de materials rica però curosament sincronitzada que crea un ambient contemplatiu per recordar-nos la capacitat emotiva de l'arquitectura. El jurat va quedar fascinat amb la serenor i la creativitat d'aquest espai íntim, centrat en l'aigua i la llum i amb ressons de l'art de Scarpa i l'elegància d'Eileen Gray.

Cal dir que la poesia del projecte no arriba fins que no tens una percepció més zenital de l'element que s'ha construït: el mur de contenció. Un pati existent de dimensions reduïdes en el qual, amb l'actuació proposada, no es prioritza el fet de dotar-lo físicament de més espai, sinó el fet d'incorporar una dimensió poètica a l'espai existent (cinquena dimensió?). La poesia com a element transformador, atrapada en un mur de contenció.

ESPAIS EFÍMERS

En aquesta modalitat, el Jurat ha declarat desert el premi.

IMPRESSIONS

Per a mi va ser un plaer i un privilegi poder visitar tants edificis juntament amb els meus companys del jurat.

Com a convidat procedent de Londres, una ciutat amb una arquitectura i un urbanisme sovint massa influïts per les pressions del mercat, va resultar reconfortant veure projectes dissenyats i realitzats amb la cura i la dedicació necessàries i tenint sempre present la seva integració en el context, tant cultural i social com mediambiental.

El jurat va començar fent una preselecció dels projectes dels arquitectes a partir dels plànols i les fotografies dels treballs acabats. Buscàvem projectes que, d'alguna manera, representessin idees sobre la seva tipologia i la seva categoria respectives, no només amb la qualitat de la seva execució, sinó també per una actitud potent davant de qüestions com ara la forma urbana o espacial, la funció social i les idees constructives essencials.

Tots els projectes seleccionats presentaven uns grans mèrits individuals en relació amb el lloc o la funció. Alguns eren impressionants perquè demostraven creativitat i capacitat de tenir un gran impacte social amb uns mitjans molt limitats. La petita escala de molts dels projectes participants permetia que els arquitectes estiguessin a prop de la seva execució, amb la qual cosa podien fer judicis de valor sobre els materials i les tècniques respecte al context.

Per sobre de tot, per al jurat va resultar vital poder viure les obres seleccionades en persona, cosa que va servir per recordar no només la necessitat de trobar-se davant de l'arquitectura per entendre la potència de les seves idees transmeses a un forma construïda, sinó també que tot el procés dels Premis ens dóna una oportunitat inestimable per discutir col·lectivament l'arquitectura i apujar el nivell del debat públic sobre com es pot millorar el nostre entorn construït.

Moltes felicitats a tots els participants, als projectes seleccionats, als guanyadors i, evidentment, als organitzadors dels Premis d'Arquitectura de les Comarques de Girona d'enguany.

Andrew Groarke

It was a pleasure and privilege to be able to visit so many buildings with my fellow jury members.

As a guest from London, a city whose architecture and urbanism is often driven too fast by facilitating the pressures of what the market requires, it was heartening to see projects that were designed and realised with due care, dedication and consciousness of how they integrated into their context: culturally, socially and environmentally.

The jury began by selecting their shortlist from architects' projects illustrated by their drawings and photographs of completed work. We were looking for projects that somehow represented ideas about their respective typology and category; not just in terms of their quality of execution but a strong attitude to topics such as urban or spatial form, social purpose as well as essential constructive ideas.

All the selected projects had strong individual merits relating to place and/or purpose. Some projects were impressive because they demonstrated inventiveness and a capacity to have great social impact within very limited means. Many of the entries small scale which enabled the architects to stay close to the craft of their making and make value judgements with materials and techniques with respect to context.

Above all, it was vital for the jury to experience the selected works in person. Not only was it a reminder of the necessity to be in the presence of architecture to understand the potency of its ideas in built form, but also that the Awards process is an invaluable opportunity to collectively discuss architecture and raise the level of public debate about how our built environment can be made better.

Congratulations to the entrants, selected projects, winners and of course organisers of this year's Premis d' Arquitectura de Girona.

Andrew Groarke

ARQUITECTURA

ESPAIS EXTERIORS

ESPAIS EFÍMERS

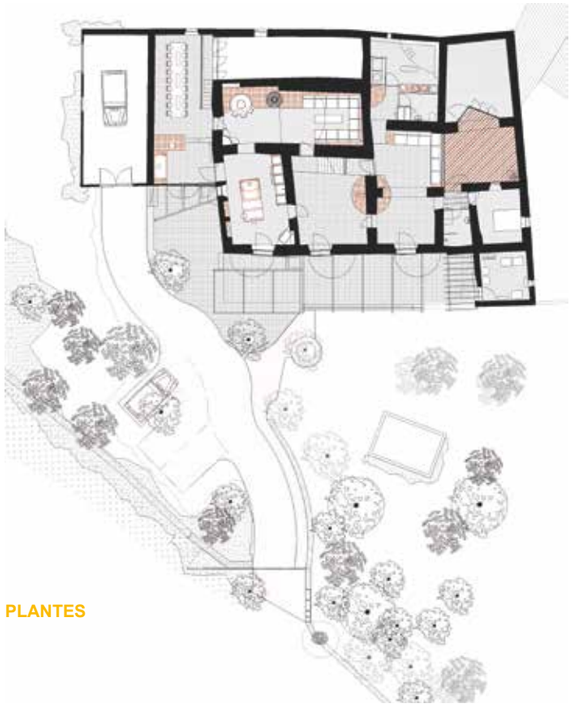

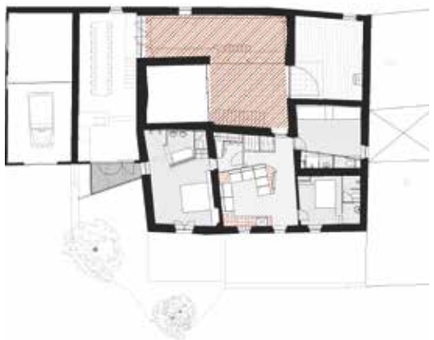

PLANTES

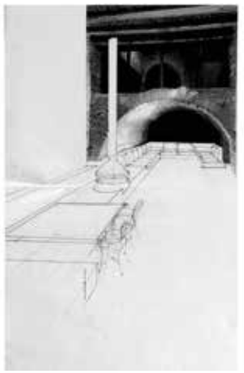

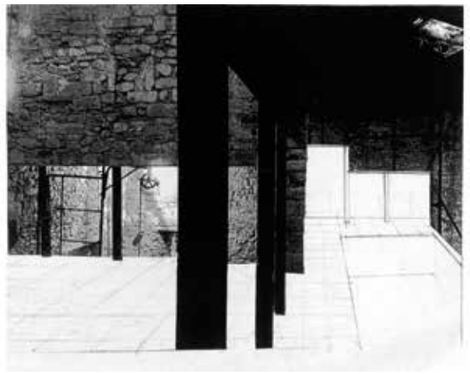

Reforma d'una masia al Baix Empordà

Autors
Arquitectura-G [Jonathan Arnabat, Jordi Ayala-Bril, Aitor Fuentes i Igor Urdampilleta, arquitectes]

Col·laborador
Toni Casas (càlcul estructures)

Contractista
Miguel Àngel Sandin García

Masia als afores d'un poblet de l'Empordà. Diverses ampliacions van resultar en un mas amb innombrables habitacions, algunes connectades, d'altres sense llum ni ventilació.

El projecte esponja el volum aprofitant un pati existent a la planta baixa i n'obre un a la primera. Aquest obre els dos grans espais més perjudicats del centre de la casa, que es converteixen en distribuïdor i piscina.

Es conserva l'estructura de murs i forjats i es connecten les estances entre si per relacionar-les amb l'exterior a través de patis i finestres. S'hi afegeixen circulacions per potenciar el caràcter laberíntic de la casa, la qual cosa aporta una complexitat que, paradoxalment, facilita l'ús de l'habitatge.

Els volums de pedra i blanc trencat aporten una imatge neutra, en què els materials juguen un paper crucial en la construcció d'espais. La rajola vidriada marró acompanya l'habitant tot generant mantells que connecten diferents espais visualment. L'antic rajol manual contrasta amb el pulcre reflex de la nova ceràmica.

Fotògraf: **José Hevia**

SECCIÓ TRANSVERSAL

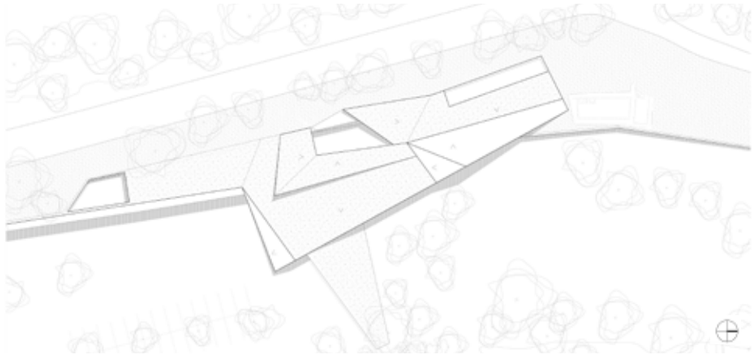

PLANTA COBERTA

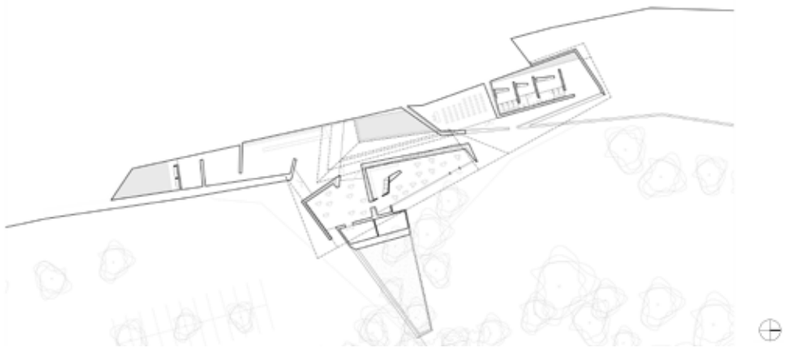

PLANTA BAIXA

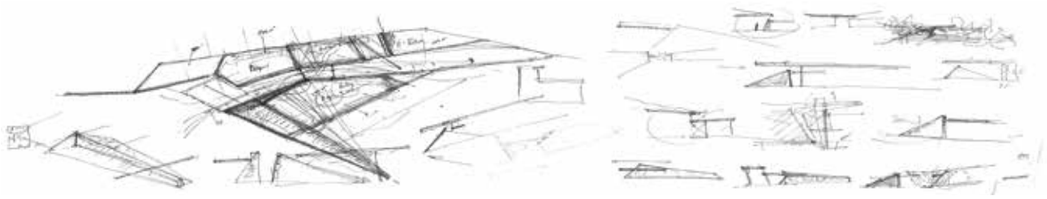

Edifici de recepció en el Museu Arqueològic d'Empúries. L'Escala

Autors
Fuses Viader Arquitectes SLP
[Josep Fuses Comalada i Joan Viader Martí, arquitectes]

Col·laboradors
Carla Arruebo (arquitecta) | Jordi Serra (arquitecte)
Pilar Arbonès (administració) | Blàzquez-Guanter (estructura)
Proisotec sl (instal·lacions)

Promotor
Departament de Cultura
de la Generalitat de Catalunya.
Direcció General del Patrimoni Cultural

Contractista
Teyco SL, Construccions Guardiola SL

Està situat a l'extrem sud del conjunt arqueològic grecoromà d'Empúries, davant de l'aparcament actual i amb vista a la neàpolis grega, amb una superfície de 1.079 m^2.

Es tracta d'un lloc altament sensible, a causa del seu interès patrimonial i paisatgístic, i s'utilitza el desnivell existent entre la carretera d'accés i l'esplanada per construir una única planta semienterrada, amb una coberta de gespa, integrada en l'entorn. La planta té un esquema lineal amb compressions i un pati semicobert a la zona central.

L'arquitectura proposada no pretén emular les restes grecoromanes ni integrar-s'hi, sinó, al contrari, crear una nova geometria "natural", irregular i sense forma precisa, en continuïtat amb la topografia existent. S'hi utilitza un únic material, el formigó vist, amb diferents tipus d'acabat: encofrat amb canyes als sostres, encofrat amb llistons de fusta rugosa als plans verticals i paviment continu al terra.

Fotògrafs: **GEO Informáticos, Josep Maria Torra**

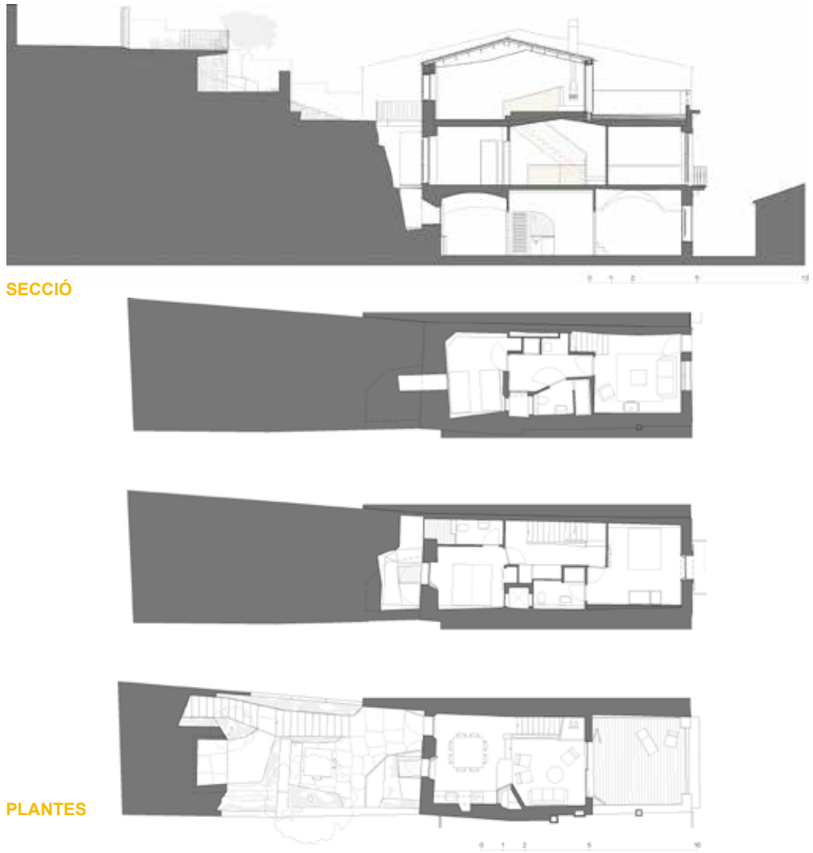

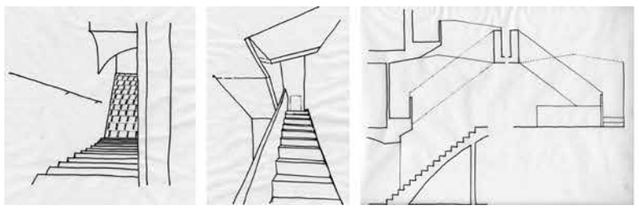

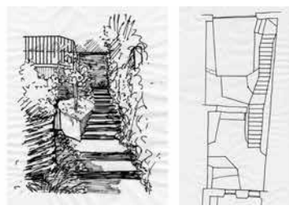

Casa EM26 a Cadaqués

Autors
Fernando Vilavecchia Obregón, Eileen Liebman i Mireia Comajuncosa, arquitectes

Col·laboradora
Ana Bracons Botaya (arquitecta)

Promotor
Villasa SL

Contractista
Fernando Granados (obra), Joaquin Vilà (fusteria), Pedro López (instal·lacions)

Reforma d'una casa de principis del segle XX a segona línia de mar. La façana principal està protegida per un pla especial.

El projecte s'ha centrat en la recuperació i la reinterpretació dels elements i els espais originals de la casa i la recuperació del jardí, tot gairebé en estat de ruïna, i en subratlla allò més noble: tres voltes exemplars i els murs de pedra seca.

La casa s'organitza com una col·lecció d'habitacions, cadascuna caracteritzada per la relació amb l'exterior i la qualitat de la llum.

A la planta baixa s'excava la roca del jardí per permetre l'entrada de llum a l'antic dipòsit d'aigua. Un pati central recuperat serveix de llanterna de llum. A la planta superior, la geometria ortogonal es distorsiona per articular-hi un únic espai connectat amb la terrassa cap al mar i el menjador del jardí.

L'escala interior aporta un caràcter nou als espais, a través dels quals es desenvolupa com una cinta contínua que s'estén des de l'interior fins a l'escala de pedra exterior.

Fotògraf: **Michael Moran / OTTO**

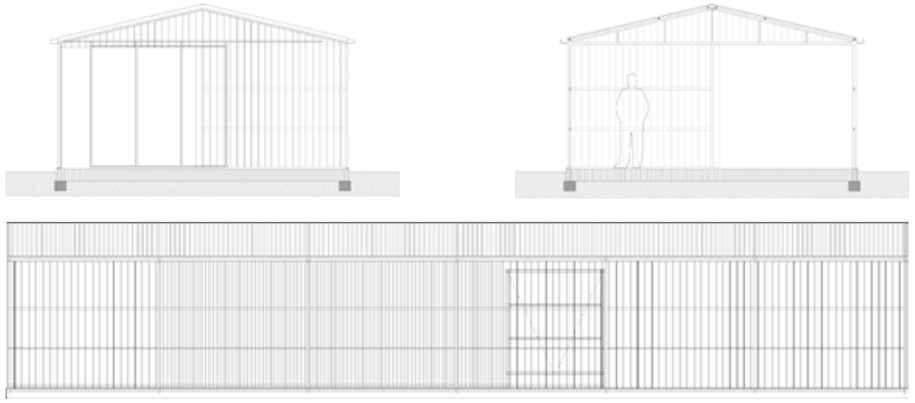

SECCIONS TRANSVERSALS

PLANTA

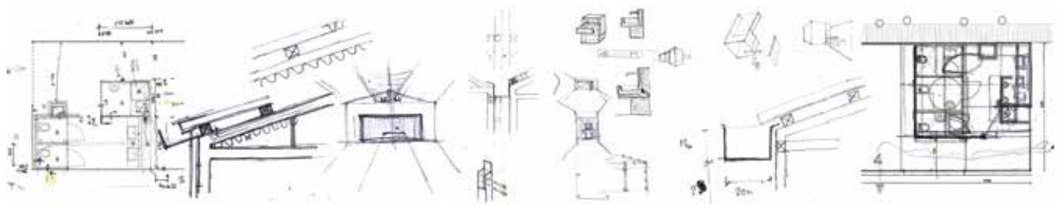

Canvi de pell d’hivernacle existent. Sant Andreu Salou

Autor
Daniel Xifra Tarrés, arquitecte

Promotor
Roser i Helena Abras

Col·laboradors
Alfons Brugué Soler (arquitecte) | Robert Parera SL (serraleria)
Danés Serveis de Fusteria SL (fusteria)

Partint d’un hivernacle construït a la dècada dels vuitanta, se’n manté l’estructura original de tubs d’acer galvanitzat i se’n canvia la pell substituint el policarbonat existent, recremat pel sol, per policarbonat de doble capa a la coberta i per fusta i policarbonat simple a les façanes (fusta de pi tractada sense pintar, que envellirà amb el pas del temps).

Se’n mantenen les portes existents (una a cada lateral) i s’hi afegeix una obertura nova a la façana sud per facilitar la circulació amb la zona de treball (hort d’estiu).

S’hi incorporen una zona de neteja personal (s’instal·la una pica de recuperació) i una zona d’emmagatzematge.

Fotògraf: **Marc Torra_Fragments.cat**

SECCIÓ A

SECCIÓ B

PLANTA BAIXA

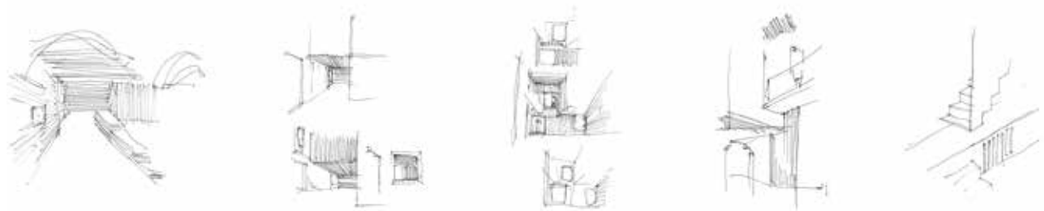

Nova oficina d'Arquia Banca a Girona

Autor
Javier de las Heras Solé, arquitecte

Col·laboradors
Salvador Bou Garcia (arquitecte) | Blàzquez-Guanter, Josep Masachs, Proisotec enginyeria (estructura) | Gerard Codina Mas (pressupost/ seguretat i salut) | Javier de las Heras Solé (direcció d'obra) Gerard Codina Mas (direcció d'execució) | Fusteria Guixeres, Joan Guixeres (fusteria) | Ramón Cabratosa (serraller)

Promotor
Arquia Banca

Contractista
Joan Illa Casellas Construccions Viladasens

Ordenar una planta que és fruit de la suma de dues parcel·les irregulars mitjançant una pauta ortogonal, que estructurarà els nous espais de forma clara i senzilla.

Mitjançant aquesta pauta, la prioritat de la il·luminació natural per als espais de més ús i el buidatge de la planta primera, diferenciem l'espai públic de l'espai confidencial utilitzant els murs existents i la disposició de taulell-banc, que estructura l'espai de vestíbul i d'atenció al client.

Recuperar i mostrar els murs de pedra utilitzant un sol material: la fusta. Posar aquest material apilant-lo és una manera de relacionar-lo amb els murs existents. Treballar mitjançant la suma d'elements, però de forma oposada, sense tocar-se entre si. A diferència del mur de pedra, la seqüència de llistons no és un element portant, sinó que és un revestiment i així es manifesta.

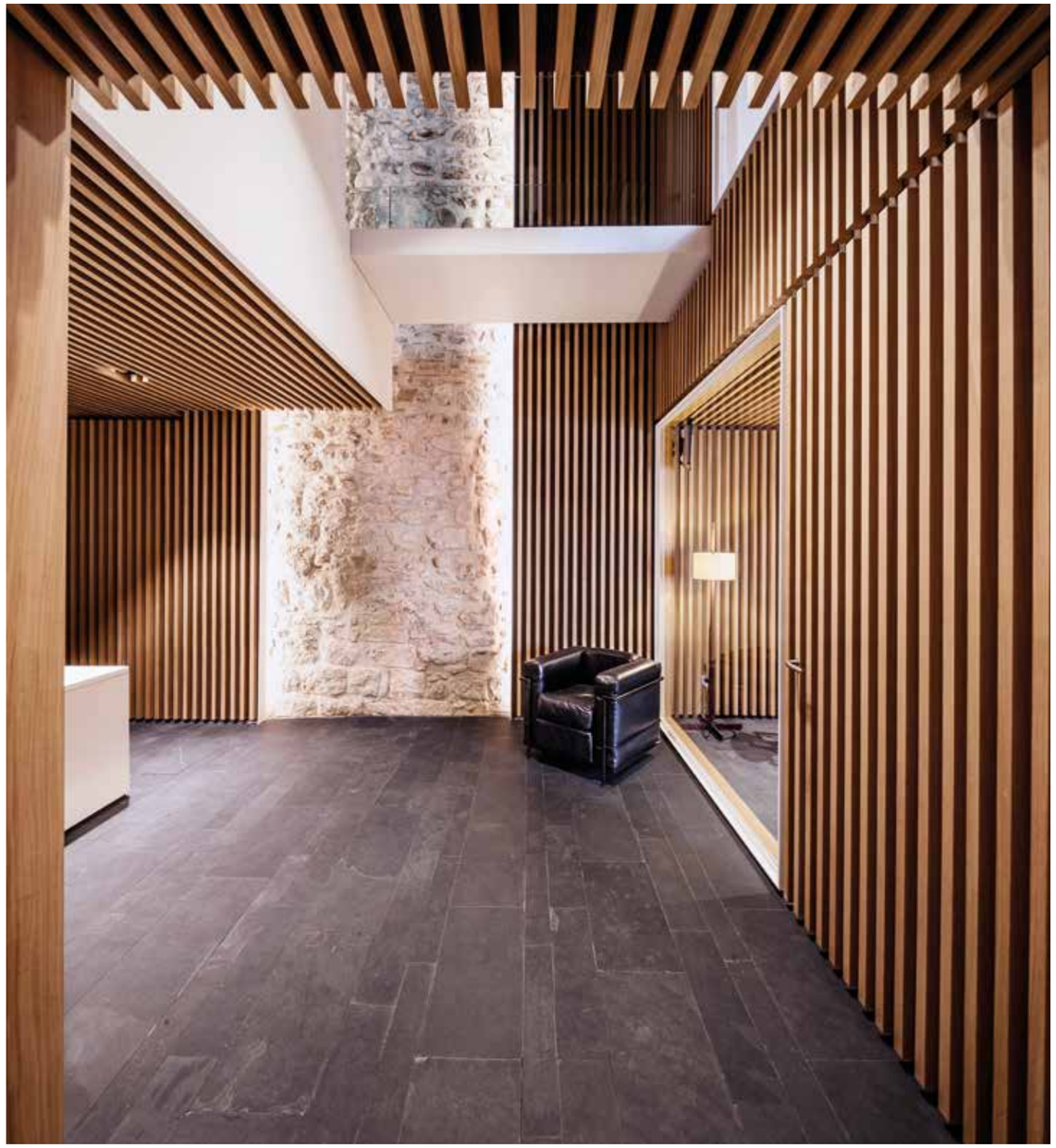

Fotògraf: **Adrià Goula**

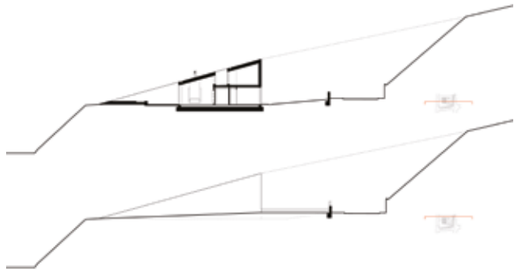

SECCIÓ I ALÇAT

PLANTA BAIXA

PLANTA PRIMERA

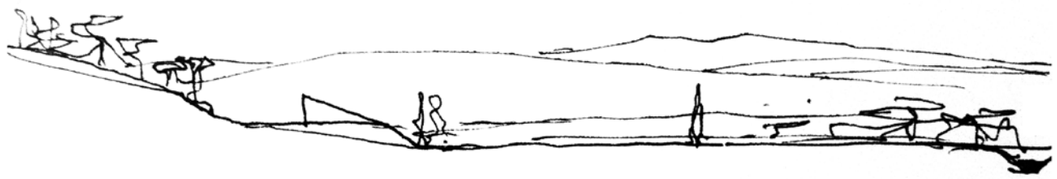

Casa Montfullà. Bescanó

Autors
Hidalgo Hartmann Arquitectura [Jordi Hidalgo Tané, arquitecte, i Daniela Hartmann, interiorista]

Col·laborador
Rafel Serra Torrent (arquitecte tècnic)

Promotor
Privat

Ens trobem en una parcel·la horitzontal testera i elevada sobre dos grans talussos, com una atalaia des d'on gaudir d'una vista immillorable cap a la plana agrícola que s'estén als seus peus fins a Salt i la ciutat de Girona.

Es tracta, doncs, d'un emplaçament excepcional, que reclama una intervenció que reconegui els atributs del lloc i els realci.

Situem un volum silenciós i hermètic que, emergint del lloc, adopta el perfil original del turó, com una fortalesa que domina visualment el paisatge.

Es tracta d'un volum que es tanca en si mateix i es protegeix de les construccions de l'entorn tot servint-se de la geometria trencada dels seus murs gruixuts, que abracen l'espai interior-exterior continu, el qual, a mode de pati, ens permet crear un món propi i centra la nostra mirada cap al més enllà.

La secció ens mostra la continuïtat dels seus espais des del pati exterior fins a l'estudi de la planta superior, que creua la sala i el pati interior que els separa i els uneix al mateix temps.

Fotògraf: **Jordi Hidalgo Tané**

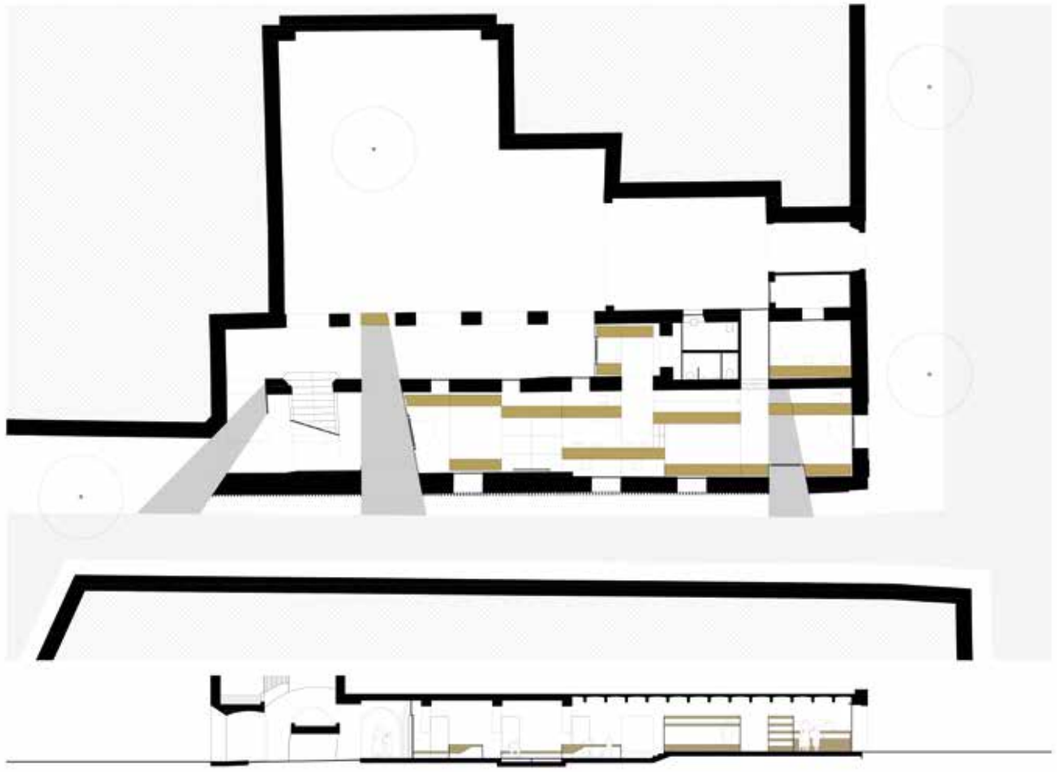

PLANTA I SECCIÓ LONGITUDINAL

Una porta al paisatge. Reforma de les dependències de l'antic Hospital d'Olot com a oficina de turisme

Autor
Arnau Vergés Tejero, arquitecte

Promotor
Ajuntament d'Olot
i Consell Comarcal de la Garrotxa

Contractista
Puig Alder SL

En un espai indeterminat d'un antic hospital, tenim l'encàrrec de projectar-hi una oficina de turisme. Cerquem l'espai en funció dels valors que transmet de la ciutat, però també per la seva implicació en la trama urbana.

Amb l'elecció dels magatzems de l'antiga cuina, recuperem el pati com a lloc de pas i vida social a la ciutat. És així com hi plantegem l'obertura de dos accessos nous, des dels quals entrarem a l'oficina. Entenem la distribució interior del nou espai com una seqüència lineal d'elements: autoinformació, audiovisual, atenció personalitzada, descans, botiga.

Els principals materials utilitzats són existents: la greda volcànica del subsòl emprada en tres textures al paviment, el sistema estructural del sostre, la pedra volcànica dels murs... Materials que es complementen amb l'acer i el roure del mobiliari i amb la balca i el vímet de les cadires i les làmpades, dissenyades específicament i realitzades per un artesà local. Tot plegat, matèria de la terra per a un projecte que ha de ser la porta d'entrada a un paisatge concret: el paisatge que som.

Fotògraf: **Marc Torra_Fragments.cat**

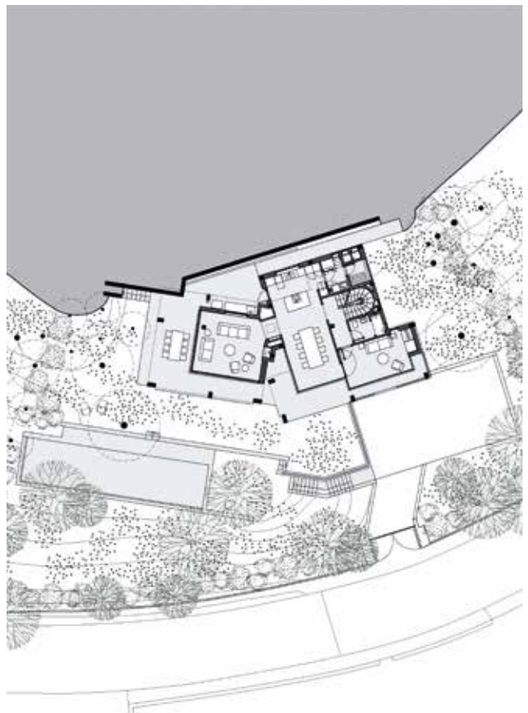

PLANTA BAIXA

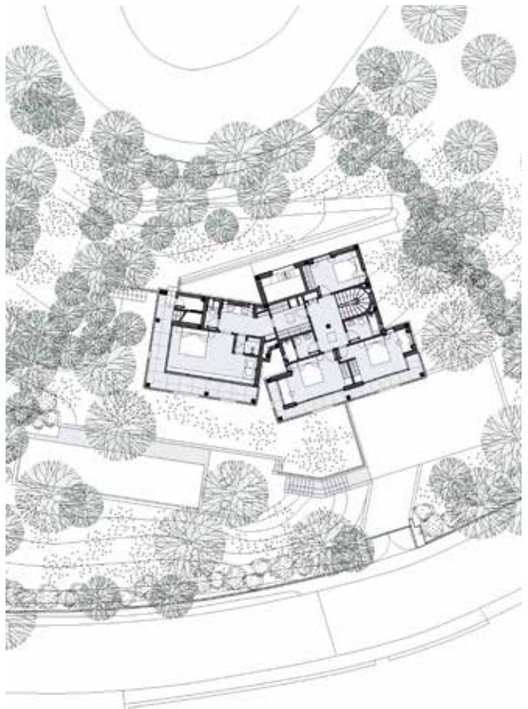

PLANTA PRIMERA

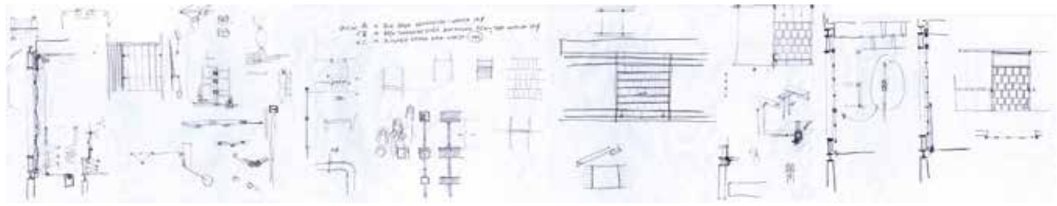

Casa Gelosia. Llafranc. Palafrugell

Autors
Emiliano López i Mónica Rivera, arquitectes

Contractista
ATYCA

La casa se situa en un bosc de pins amb un fort pendent descendent cap al sud i vista a la cala de Llafranc.

La façana sud és un gruixut filtre solar. A la planta baixa, les vidrieres reculen de la façana per protegir-se del sol. A la planta superior, una gelosia filtra el sol i emmarca la vista.

La gelosia es basa en una simple rajola ceràmica fabricada per Ceràmica Cumella. Col·loquem una reserva abans d'aplicar la pintura en pols que vitrificarà al forn, amb la qual cosa s'aconsegueix el dibuix que marcarà la posició exacta i l'adherència correcta de les peces verticals, que són dues rajoles unides tal com surten del forn i vitrificades per les quatre cares.

La gelosia queda emmarcada per dues peces de formigó blanc prefabricat. La superior remata la coberta i la inferior amaga unes persianes enrotllables, que tanquen completament la casa.

El conjunt es recolza delicadament sobre l'estructura portant de formigó sorrejat.

Fotògraf: **José Hevia**

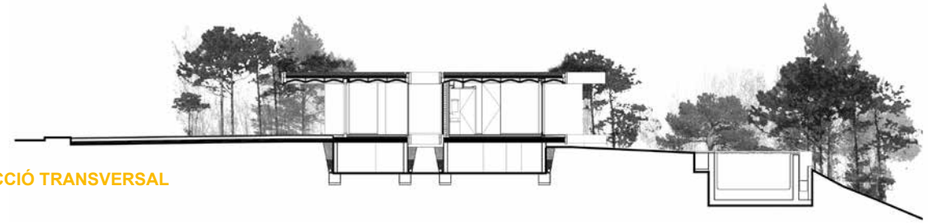

SECCIÓ TRANSVERSAL

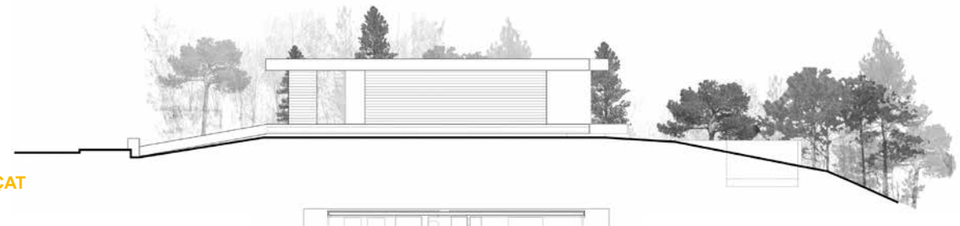

ALÇAT

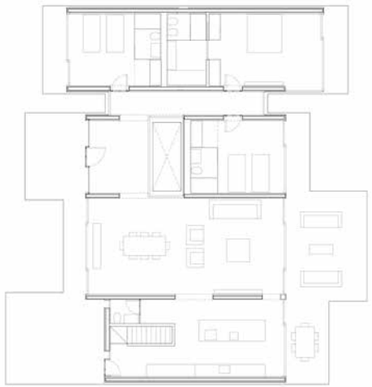

PLANTA DISTRIBUCIÓ

Ordenament vs ofici. Casa de Volta Catalana Prefabricada. Caldes de Malavella

Autors
Juan de Dios Trias de Bes Mingot, arquitecte.
TDB Estudio de Arquitectura 1992 SLP

Col·laboradors
Fernando Herrero Pfnuer, Marta Pascual Marugán, Carlos García Fernández (arquitectes) | Ricardo Villoria (arquitecte tècnic)
Static Ingeniería (estructura)

Promotor
Gaureb Promotions SL

Contractista
Ferpibasa SL

La conciliació entre la construcció tradicional i les noves tecnologies motiven el desenvolupament d'un nou entrebigat de voltes de revoltó ceràmic mitjançant una tecnologia de prefabricació de formigó armat en què s'incorpora un teixit ceràmic. L'enclavament presenta dues reflexions fonamentals:

(1) exposar la influència de l'imaginari de les tècniques tradicionals en la motivació i l'activació de processos constructius tecnològics i

(2) confrontar l'ordenament i l'ofici com a processos constructius que pertanyen a la tecnologia i a la tècnica, respectivament.

Fotògraf: **Aleix Bagué**

ARQUITECTURA

ESPAIS EXTERIORS

ESPAIS EFÍMERS

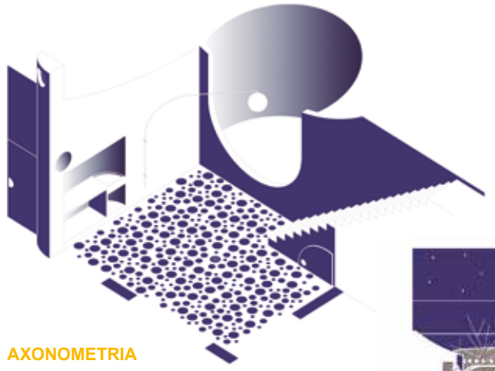

AXONOMETRIA

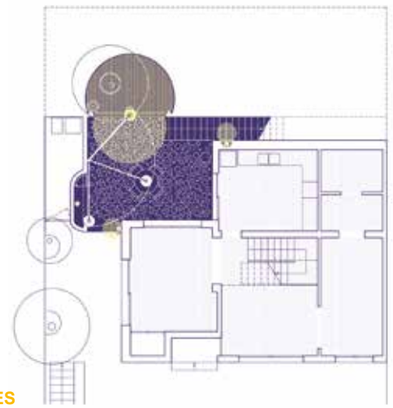

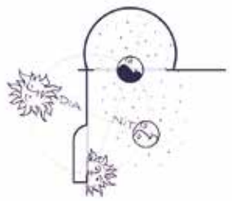

SECCIONS I PLANTES

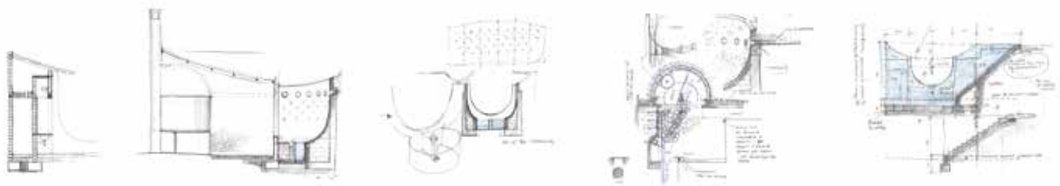

Lluna Plena. Olot

Autors
Eduard Callís Freixas i Guillem Moliner Milhau, arquitectes

Col·laboradors
Jordi Moret (arquitecte) | Dídac Franco i Jordi Collell (estudiants d'arquitectura)

Promotor
Dolors Rusiñol i Quim Domene

Contractista
Construccions Sala Les Preses

El sol
Una habitació exterior estén el programa domèstic d'una casa ombrívola asseguda a la cara nord d'un volcà. La nova estança excavada té una planta rectangular de la mateixa mida que la sala. Una parra l'acabarà cobrint i, com qualsevol habitació, té portes i finestres. La principal dóna a un pati semicircular amb una bassa; és una obertura al cel, al sol i a la lluna; és un pati del pati. Aquesta formalització eixampla l'espai entre la casa i la muntanya i triplica les hores que el sol banya les peces principals.

La lluna
Un braç corbat sosté un llum esfèric de 40 cm que pivota sobre l'estança exterior. Dins la finestra, posa en tensió el límit entre els dos espais i fa que el pati semicircular actuï de gran làmpada per reflexió. A mig recorregut, al centre de la peça, acompanya l'activitat al voltant de la taula. Situada contra la paret, la semiesfera sortint dóna una il·luminació general i ressalta la textura de l'esquerdejat, característic de les cases del barri de cases barates dels anys cinquanta.

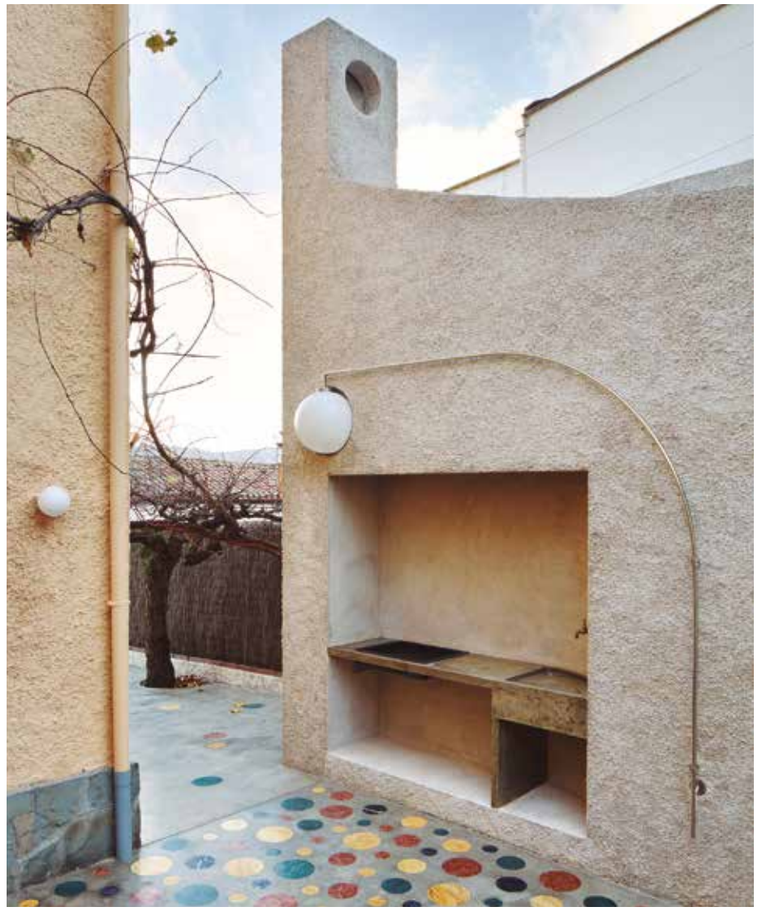

Fotògrafs: **José Hevia / Roger Serra-Calvó**

ALÇATS

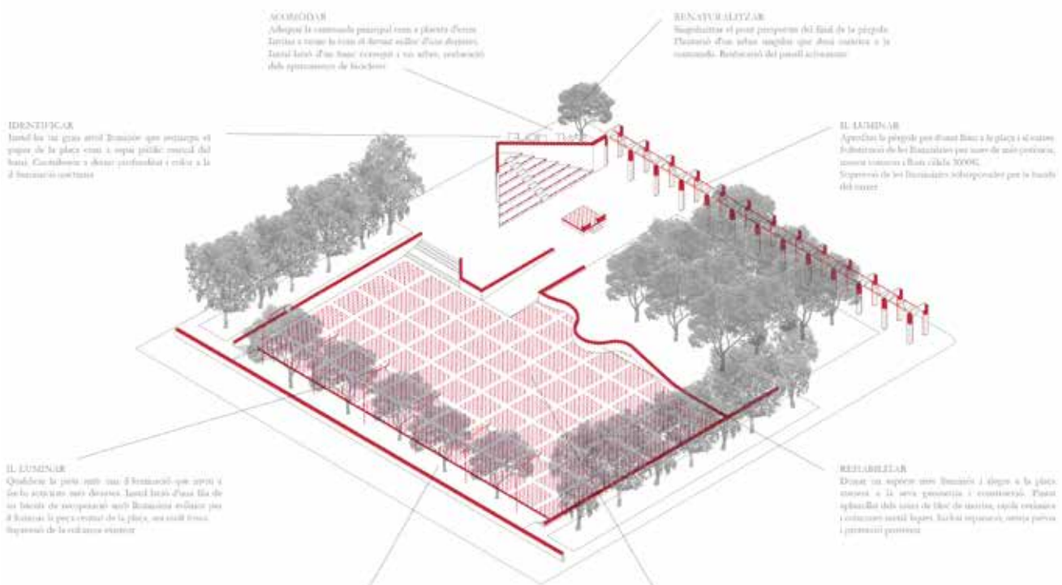

AXONOMETRIA

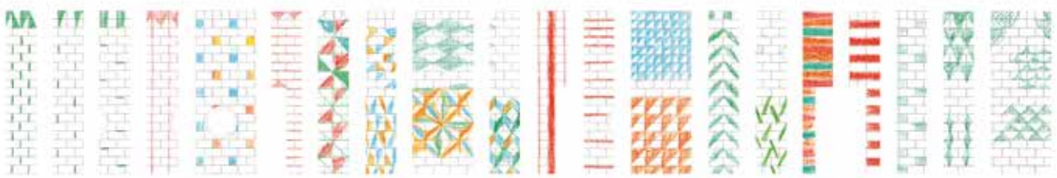

Vestir la plaça. Domesticar l’estança comunitària. Olot

Autors
Eduard Callís Freixas i Guillem Moliner Milhau, arquitectes

Col·laboradors
Jordi Moret (arquitecte) | Jordi Collell i Ramon Heras (estudiants d’arquitectura)

Promotor
Ajuntament d’Olot

Contractista
Soy & Soy pintors

Domesticar l’estança comunitària
El caràcter de l’espai públic condiciona l’apropiació que en fem els ciutadans. Lluint un nou vestit, la plaça adopta un tint domèstic i indueix a percebre-la com l’estança comunitària del barri. Amb el mínim cost, s’estableixen les bases perquè esdevingui de nou el centre de la vida social, un espai de relació inclusiu per a tots els veïns.

Aplicant una capa selectiva de pintura, la intervenció llegeix i destaca la qualitat espacial, la geometria i els sistemes constructius de l’arquitectura de la plaça. Coronaments, estampats i catifes atorguen lleugeresa, lluminositat i color a les parets de bloc de morter, partint de la mateixa modulació i reforçant la naturalesa tèxtil del suport.

Els motius geomètrics evoquen el camp domèstic i també aquells actes que identifiquen el barri. L’actuació reforça la singularitat de cada àmbit, però, per sobre de tot, propicia un teló de fons capaç d’acollir amb confort un ventall més variat d’activitats i d’usuaris, inclòs el joc.

Fotògraf: **La Comarca / Roger Serra-Calvó**

ALÇAT I PLANTA

Nou tancament i treballs d'adequació del castell de Sant Joan. Blanes

Autors
estudi nus [Marta Galí Brillas, Alba Folqué Lerma, Xavier Bonet Campderrós i Roser Barba Ferrer, arquitectes]

Promotor
Ajuntament de Blanes

Col·laboradors
Cerrajeria Hnos. Escoriza SL

El castell de Sant Joan està situat dalt del turó de Sant Joan de Blanes, a 173 metres d'alçària. És un punt de referència tant per als ciutadans de la vila com per a aquells que vénen a visitar-la.

L'any 1986, Fuses-Viader va realitzar una actuació de revaloració del castell, que presentava un estat de deteriorament important a causa del vandalisme i de la manca de treballs de manteniment.

L'objectiu de la nova intervenció és fer una actuació de conservació global de l'entorn. Per aconseguir-ho, es defineixen dos tipus de tasques: manteniment d'allò existent (neteja de grafits, consolidació d'escales, murs i talussos, substitució de la il·luminació, etc.) i construcció d'un tancament nou a l'accés del recinte i d'elements de senyalització que ajudin a consolidar la identitat de l'espai patrimonial.

Per dotar el conjunt d'unitat, es treballa amb acer Corten: xapa perforada quan es vol transparència, planxes opaques quan es tracta de fites o platines fines per a les baranes que ressegueixen les escales.

Fotògraf: **Anna Galí Hugas**

ARQUITECTURA

ESPAIS EXTERIORS

ESPAIS EFÍMERS

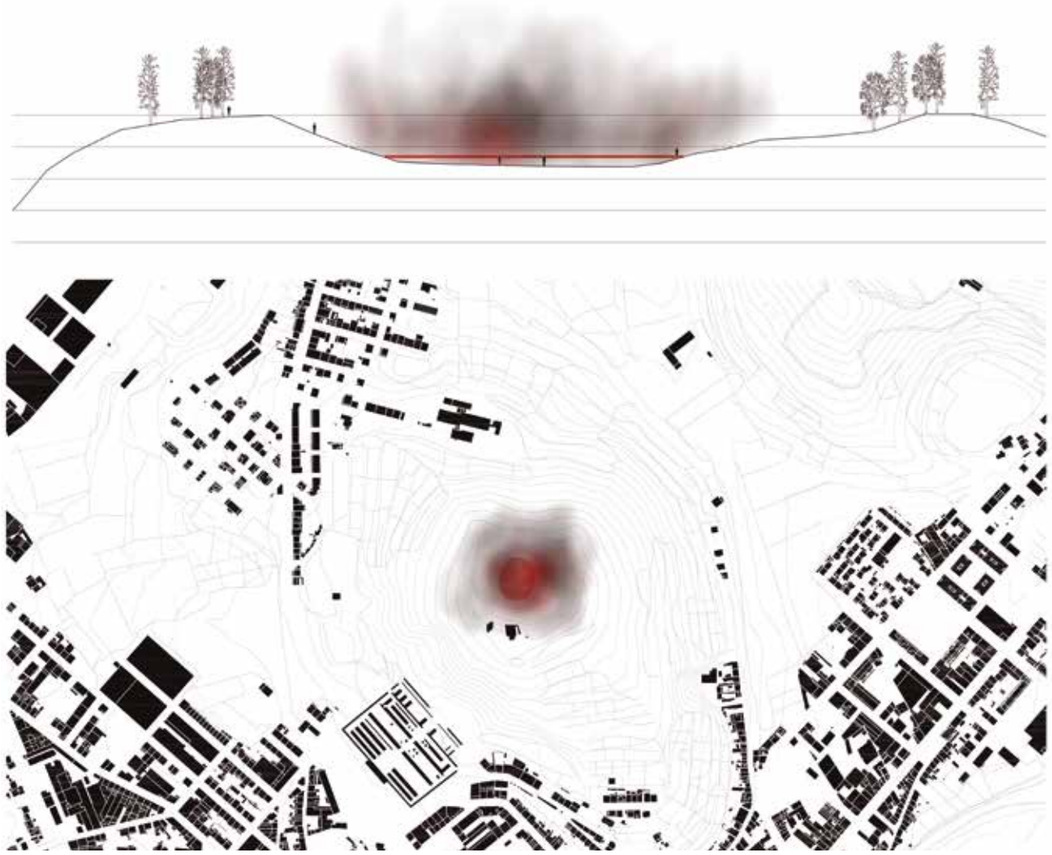

SECCIÓ I PLANTA

Cràter, fumarola al volcà del Montsacopa. Olot

Autors
Xevi Bayona (arquitecte) i Adrià Villarejo (arquitecte tècnic)

Promotor
Lluèrnia. Associació Cultural

Col·laboradors
Ari Serrano, David Tortajada, Stela Salinas, David López, Esteve Planella, alumnes de l'escola Petit Plançó (muntatge) | Santi Cholbi i Emi Martínez (música) | Clip, Ramon i Quim Morera (so) | Arcoiris (il·luminació)

El foc ha sigut, en gran mesura, l'artífex que ha esculpit la morfologia de la ciutat d'Olot. Una al·legoria d'aquest instant pretèrit que formà el nostre entorn plasmada amb una instal·lació de gran format just al cràter del volcà Montsacopa.

Dos mil cinc-cents metres quadrats d'una superfície plàstica flotant, horitzontal i suspesa retroil·luminada per més de quaranta focus reprodueix el cromatisme incandescent de la lava. Una atmosfera de llum, color, fum i música al cim del cèntric volcà urbà.

Muntatge: les estaques metàl·liques del perímetre es claven 40 cm i les cintes se subjecten a les estaques. Els focus, les màquines de fum i la taula de llum s'instal·len sota les cintes i es connecten al generador i als equips de so, situats al costat de l'ermita.

Desmuntatge: es retiraran tots els elements i es deixarà l'espai en les mateixes condicions, sense material del muntatge ni material divers que pugui haver deixat el públic.

Fotògrafs: **Pep Sau i Xavier Bayona**

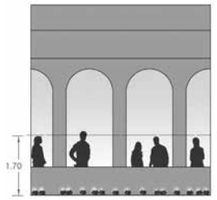

ALÇAT

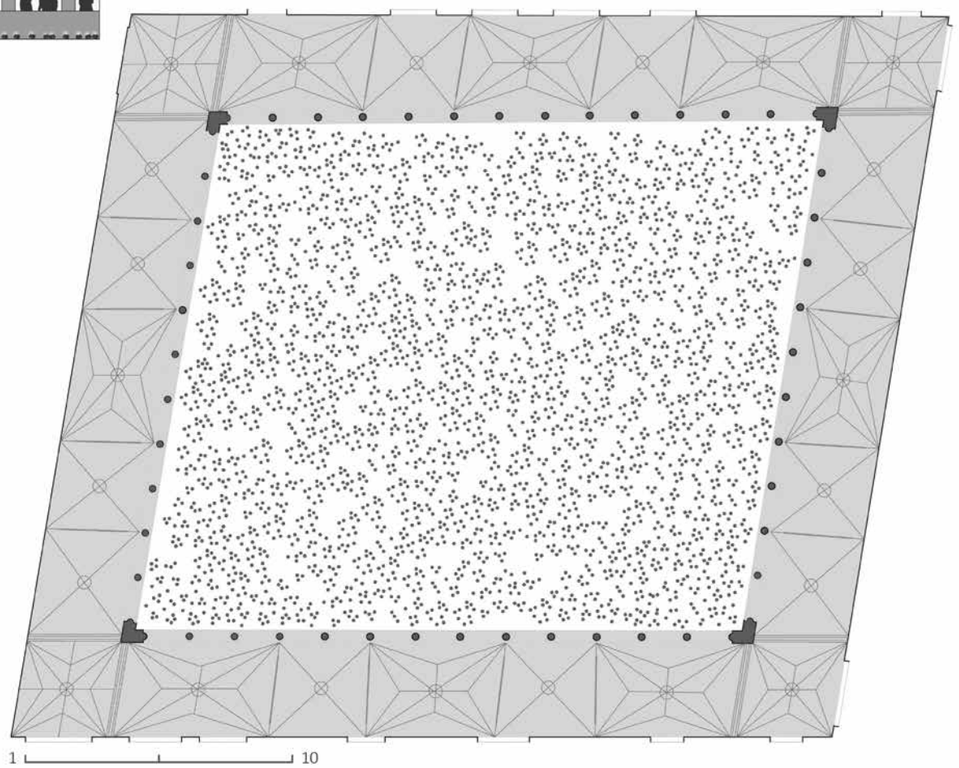

PLANTA

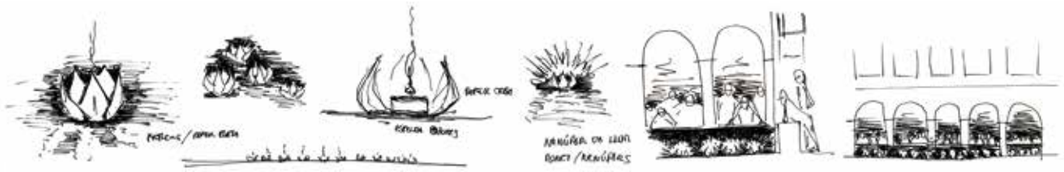

Hommage à Monet. Intervenció al claustre del Carme. Olot

Autors
Escola d'Art i Superior de Disseny d'Olot
Tutor: Xavier Moliner i Milhau | Alumnes: Denisse Ferrer, Mireia Llamas, Cristina Muriscot, Marc Ortega, Laia Pérez, Ariadna Sala, Priscila Monteiro

Promotor
Lluèrnia. Associació Cultural

Col·laboradors
Salvador Capallera i Sunyer (muntatge) | Tané Hermètics (aportació de la fusta)
Sadipal-Fabriano (aportació del paper)

Intervenció efímera en homenatge a Claude Monet per al festival Lluèrnia d'enguany. La durada del festival era de sis hores, de les 6 de la tarda a les 12 de la nit. En aquest projecte teníem dos condicionants: treballar amb la llum d'espelma i que la intervenció funcionés de nit.

Durant el matí del dia del festival, vam estar transformant el claustre del Carme de l'Escola d'Art i Superior de Disseny d'Olot en un estany de nenúfars. La màgia va néixer quan es va fer fosc i vam encendre les tres mil espelmes que donaven vida al claustre.

Els nenúfars estaven fets a partir de papiroflèxia de paper de seda i les diferents tonalitats de vermell, daurat, platejat i blanc creaven un ambient càlid que captivava els visitants. L'efecte reflex, un dels punts més importants del muntatge, el vam aconseguir mitjançant paper de plata a terra i una sèrie de miralls col·locats als murets laterals del claustre.

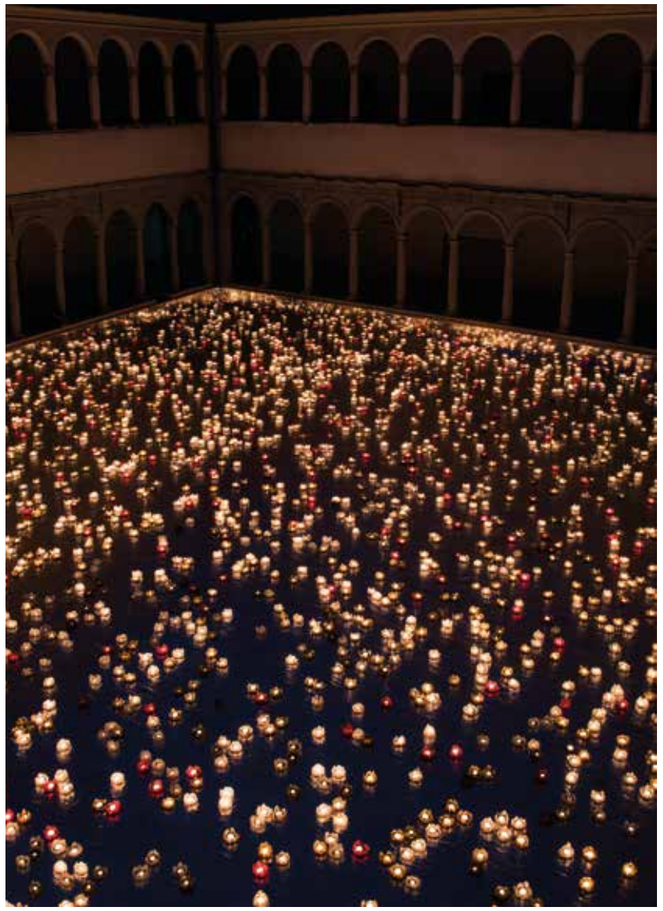

Fotògraf: **Xavier Moliner Milhau**

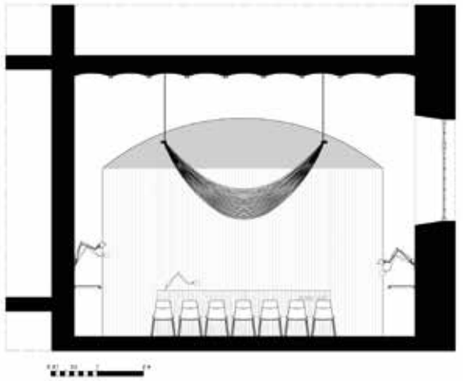

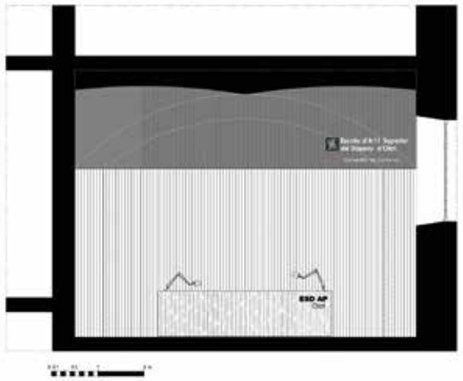

SECCIONS TRANSVERSALS

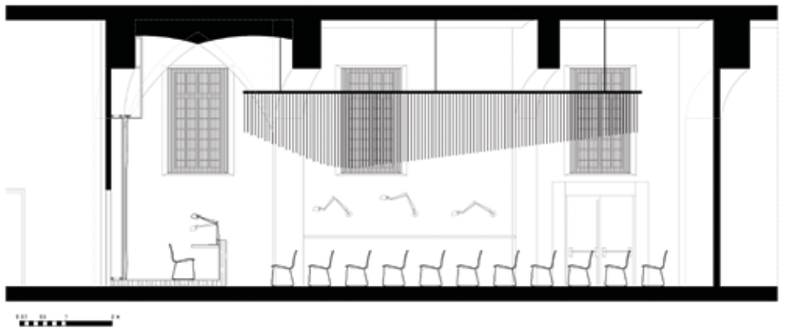

SECCIÓ LONGITUDINAL

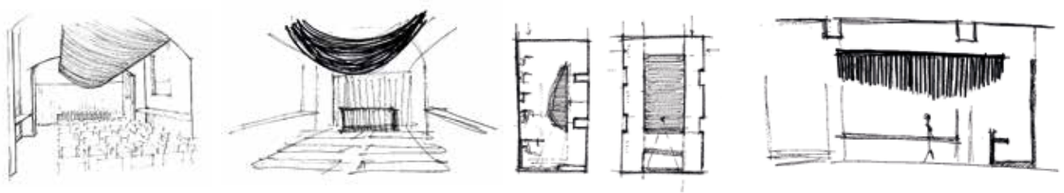

Sala d'actes de l'Escola d'Art i Superior de Disseny d'Olot. La Catenària

Autors
Interiors A2 Estudi [Carles Juncà Blanch, interiorista, i Míriam Soler Valls, interiorista i arquitecta]

Promotor
Escola d'Art i Superior de Disseny d'Olot

Col·laboradors
Carles Juncà Blanch (interiorista) | Míriam Soler Valls (interiorista i arquitecta)

El projecte intenta emmotllar-se al claustre del Carme d'Olot, un espai que forma part d'un conjunt singular declarat monument d'interès historicoartístic, cercant un llenguatge que dialogui amb un interior caracteritzat per arcs i voltes de finals del segle XVI.

La proposta es defineix en dos aspectes. El primer, més aviat funcional, implica una neteja del contenidor mitjançant l'endreça de les instal·lacions que hi han anat apareixent amb el temps i la introducció dels elements de tarima i platea. El segon aspecte, en canvi, pretén donar la força suficient a la intervenció centrant-se en la creació d'un element representatiu. Aquest parteix de la idea de la corba catenària invertida, una eina arquitectònica que Antoni Gaudí usava, fins i tot, com a mètode de projecció.

La suma de més de sis-cents metres de catenària, repartits en arcs de mides diferents, i un tractament d'il·luminació regulable a cada situació formen un pla suspès que presideix el característic i històric espai i el dota d'ànima.

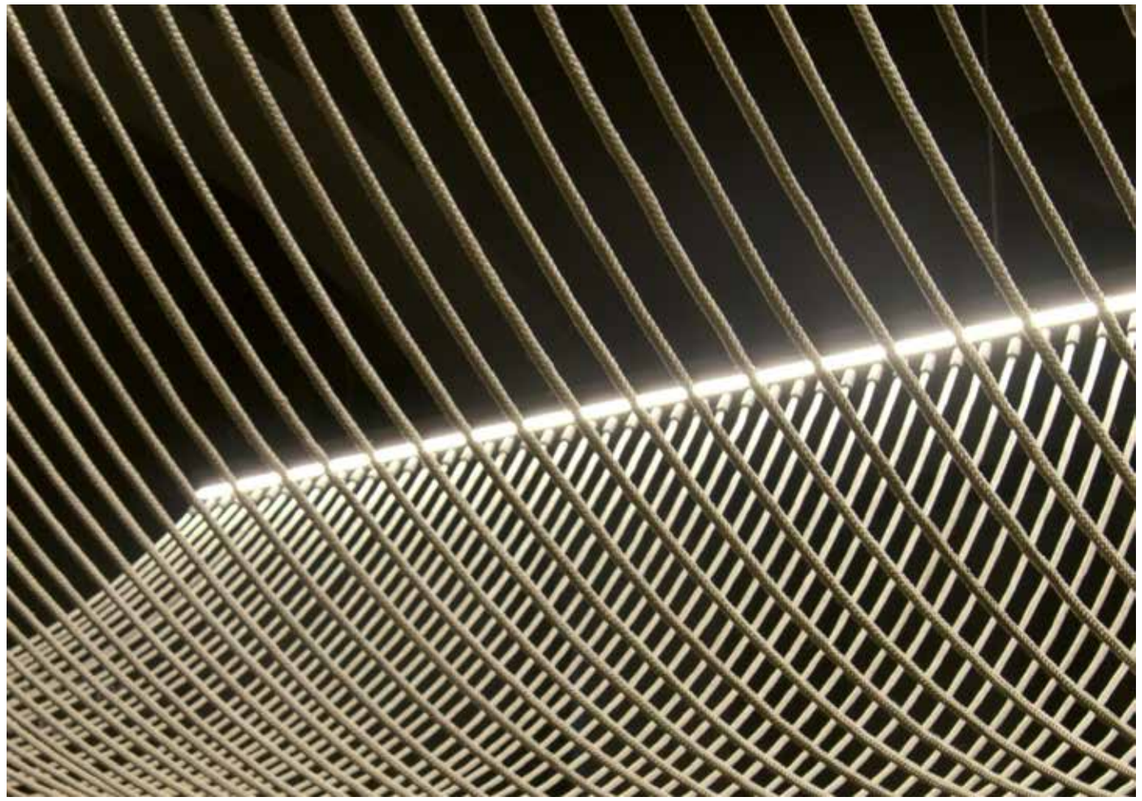

Fotògrafs: **Interiors A2 Estudi**

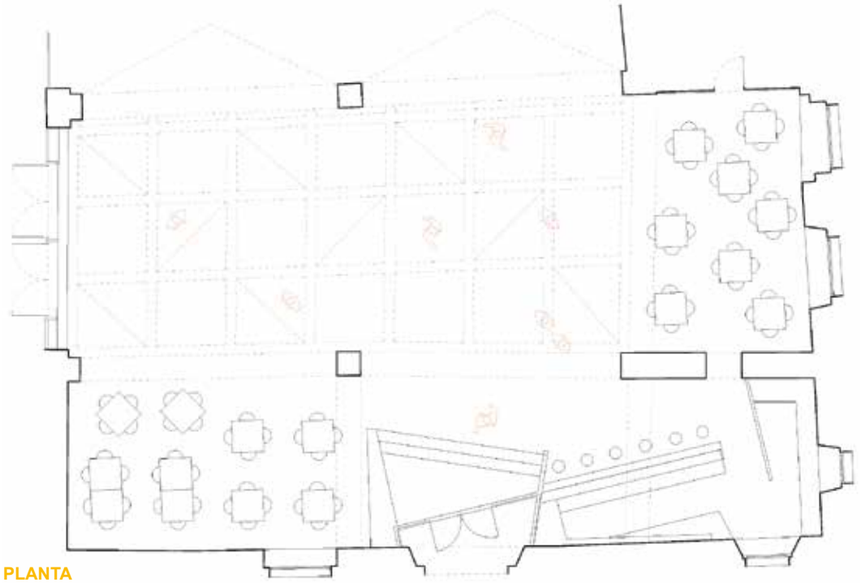

PLANTA

SECCIONS

Paisatge plàstic. Seu de la Demarcació de Girona del COAC

Autors
Pau Sarquella i Carmen Torres, arquitectes

Promotor
Demarcació de Girona del COAC

De la mateixa forma que Thomas Cole recull en The Architect's Dream l'arquitectura de diferents estils en un paisatge imaginari, o que les portades d'Arquitectura Viva fan cada any un recull de les obres més representatives del país, ajuntem totes les obres seleccionades per crear un espai de representació, un paratge artificial on el públic pot passejar entre els elements més destacats.

L'espai d'exposició itinerant s'organitza en una sèrie de plans generats amb cortines industrials de làmines de PVC transparent. Les escenes es poden travessar i la superposició de les imatges varia en cadascun dels emplaçaments de l'exposició. El públic que es mou per aquest paisatge plàstic esdevé alhora espectador i actor. Les imatges de les obres se superposen ingràvides, es transparenten i creen un joc de reflexos, en què es pot caminar, mirar i tocar. El muntatge és un teatre dinàmic: pren profunditat i varia amb cada passa que fem i cada actor que hi intervé, però, sobretot, des de cada punt de vista personal.

Fotògraf: **Joan Guillamat**

JURAT DE L'OPINIÓ

JURAT DE L'OPINIÓ
PRESENTACIÓ I JURAT

Els Premis d'Arquitectura de les Comarques de Girona volen contribuir a reforçar la percepció de l'arquitectura com a cultura i, alhora, incidir en la idea de l'arquitectura com a activitat de gran amplitud que capta l'interès ciutadà. Amb aquests dos pilars, s'ha creat el premi Jurat de l'Opinió.

Es demana una reflexió sobre les obres seleccionades en cada edició a professionals del món de la gestió i la comunicació cultural que desenvolupen la seva tasca a la nostra província, a crítics d'arquitectura i a professionals vinculats al món empresarial i de la recerca.

El resultat és un premi que rebla el paper de l'arquitectura com a expressió cultural i permet conèixer el punt de vista, també crític, d'aquells que en fan una lectura més relacionada amb les altres disciplines del món de l'art i de la tècnica.

EL JURAT:

Jordi Armengol
Director de l'Escola Municipal d'Art - Centre Cultural la Mercè. Ajuntament de Girona

Ramon Batlle i Lahoz
Tècnic de Cultura del Consell Comarcal del Gironès

Teresa Casas Cornellà
Degana del Col·legi de Dissenyadors d'Interiors de Catalunya

Josep M. Coll
President del Gremi de Promotors i Constructors d'Edificis de Girona

Xavier Cusell
Vocal de la Junta de la Demarcació a Girona del Col·legi de Periodistes

Lluïsa Faxedas
Professora d'Història de l'Art Contemporani, Universitat de Girona

Daniel Giralt-Miracle
Crític i historiador de l'art i de l'arquitectura

Jordi Grau
Director de l'edició de les comarques de Girona d'El Punt Avui

Joan Juanals i Garcia
President del Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya, Demarcació de Girona

Marta Madrenas
Alcaldessa de Girona

Alfons Martínez Puig
Regidor de Cultura, Promoció i Turisme Cultural de l'Ajuntament de Figueres i doctor en Història de l'Art per la UB

Jordi Munell
Alcalde de Ripoll, diputat al Parlament de Catalunya

Joaquim Nadal i Farreras
Director de l'Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural

F. Xavier Puig i Oliveras
Director del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa

Mar Requena
Col·laboradora en mitjans de comunicació en arquitectura, interiorisme i disseny

Anabel Ros Nuño
En representació del Col·legi Oficial d'Aparelladors, Arquitectes Tècnics i Enginyers de l'Edificació de Girona

Jordi Soler i Casals
Alcalde Ajuntament de Calonge

Francesc Ten
Director dels Serveis Territorials a Girona
Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

PREMI JURAT DE L'OPINIÓ:
EDIFICI DE RECEPCIÓ EN EL MUSEU ARQUEOLÒGIC D'EMPÚRIES. L'ESCALA

"Paisatge, història i present ordenats i integrats. L'accés i els usos actuals del recinte arqueològic s'ordenen amb un edifici de gran personalitat, que alhora s'integra amb respecte en un entorn paisatgístic i històric excepcional."
Ramon Batlle i Lahoz
Tècnic de Cultura del Consell Comarcal del Gironès

"Pel fet de haver-se integrat en un lloc tan singular i fràgil alhora."
Xavier Cusell
Vocal de la Junta de la Demarcació a Girona del Col·legi de Periodistes

"Per la seva bona integració en el paisatge, per la contundència dels materials emprats i per l'agosarament de la proposta, que s'allunya de les solucions convencionals que se solen aplicar en aquests tipus d'edificis."
Daniel Giralt-Miracle
Crític i historiador de l'art i de l'arquitectura

"La proposta arquitectònica de Fuses i Viader per al conjunt monumental d'Empúries té la virtut d'integrar-se plenament en l'entorn, sense provocar cap rebuig visual, i incorpora funcionalitat, respecte i compenetració amb les restes arqueològiques."
Jordi Grau
Director de l'edició de les comarques de Girona d'El Punt Avui

"En valoro la seva bona integració en el paisatge, l'aposta per una peça singular en un entorn sensible i el seu paper de llindar, entès com un espai que facilita la ruptura i la desconnexió de la nostra realitat cap a la realitat d'un altre temps."
F. Xavier Puig i Oliveras
Director del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa

"Els cinc motius pels quals he escollit aquesta obra són:
1. Composició de volums i espais.
2. Potència estructural.
3. Disposició original i agosarada dels elements estructurals.
4. Malgrat la seva monumentalitat, està molt integrat en el seu entorn i en la topografia existent.
5. M'ha semblat una solució molt adequada a la finalitat del seu ús."
Joan Juanals i Garcia
President del Col·legi d'Enginyers Industrials de Catalunya, Demarcació de Girona

"Un volum que realça l'entorn sense interferir en les ruïnes, de gran valor històric. Una paleta de materials amb una senzillesa que harmonitza amb el paisatge."
Mar Requena
Col·laboradora en mitjans de comunicació en arquitectura, interiorisme i disseny

"Per l'excel·lent integració en el territori."
Jordi Soler i Casals
Alcalde Ajuntament de Calonge

"El contrast entre l'exaltació de línies afuades i el formigó encofrat i l'enamorament per l'entorn de runes configuren una estridència calma que, a part d'interessar-nos, no pot deixar d'agradar-nos i d'afegir funcionalitat i comoditat als visitants del museu."
Francesc Ten
Director dels Serveis Territorials a Girona
Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

IMPRESSIONS GENERALS

Reforma d'una masia al Baix Empordà

"Sempre he considerat una feina necessària la recuperació del patrimoni i l'arquitectura amb funcionalitats noves com a font d'inspiració i manteniment de la identitat pròpia. Recuperar un edifici antic, com és el cas, i tornar-lo a dotar de funcionalitat a partir de repensar els espais i aprofitar el potencial de l'estructura per bastir-lo amb materials nous, solucions imaginatives, espais més amplis i recerca de llum en estructures que en un principi es construïen amb poca llum exterior, però respectant l'essència de la masia, em resulta molt suggeridor."

Alfons Martínez Puig
Regidor de Cultura, Promoció i Turisme Cultural de l'Ajuntament de Figueres i doctor en Història de l'Art per la UB

Canvi de pell d'hivernacle existent. Sant Andreu Salou

"La simplicitat minimalista de la intervenció, poc arquitectònica, té, però, l'impacte innegable d'una regeneració paisatgística evident. Insinua camins en un terreny de l'arquitectura rural força erm."

Joaquim Nadal i Farreras
Director de l'Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural

Casa Montfullà. Bescanó

"És una casa que s'integra en el paisatge seguint el pendent del terreny. Sembla com si ja hi fos de sempre. És una casa tancada en si mateixa per uns murs de formigó, però, alhora, un gran mirador a la part davantera l'obre a l'exterior per contemplar tot el paisatge que se li presenta.
Interior i exterior participen també a través del pati que hi ha dins la casa i que aporta llum natural, que filtrarà i matisarà els ambients interiors. Formes i materials senzills, sense pretensió, però amb gran càrrega conceptual."

Teresa Casas Cornellà
Degana del Col·legi de Dissenyadors d'Interiors de Catalunya

"He triat aquest projecte per les seves formes innovadores: des de fora, la casa sembla tancada, hermètica, protegida i segura, però, en canvi, des de l'interior es percep tot el contrari: oberta, exterior, lluminosa. Semblaria que la casa neix i creix des del subsòl mateix, ben arran de terra, amb una transició a l'exterior molt subtil."

Marta Madrenas
Alcaldessa de Girona

Casa Gelosia. Llafranc. Palafrugell

"Ha sabut utilitzar l'element constructiu de les gelosies, utilitzades tradicionalment com a elements de protecció i ventilació, i donar-li un protagonisme principal pel fet de ser de ceràmica cuita blanca col·locada d'una forma singular, cosa que crea una simbiosi perfecte entre els interiors i els exteriors de l'habitatge."

Anabel Ros Nuño
En representació del Col·legi Oficial d'Aparelladors, Arquitectes Tècnics i Enginyers de l'Edificació de Girona

Ordenament vs ofici. Casa de Volta Catalana Prefabricada. Caldes de Malavella

"Per ser un exercici rigorós de comunió entre tradició i indústria, en què el rigor de la geometria defineix l'espai i el caracteritza i en què el modulatge acaba donant flexibilitat i polivalència."

Josep M. Coll
President del Gremi de Promotors i Constructors d'Edificis de Girona

Vestir la plaça. Domesticar l'estança comunitària. Olot

"Per l'originalitat, el divertimento i l'atreviment en la intervenció en un espai públic trencant la dinàmica de grisos i negres de l'asfalt urbà i dels espais públics en general. Per la solució de contemplar els diferents usos de la plaça com a àgora pública."

Jordi Munell
Alcalde de Ripoll, diputat al Parlament de Catalunya

Cràter, fumarola al volcà Montsacopa. Olot

"Aquesta intervenció, capaç de transformar un volcà en una metàfora del seu origen, és un brillant exercici de combinatòria formal i lumínica. La frontera entre la realitat i el somni es desdibuixa per generar un espai sensible que beu de les fonts de la creació. Arquitectura, art, poesia i teatre tenen el seu rol en aquesta instal·lació, que, mitjançant el joc, genera emoció."

Jordi Armengol
Direcció de l'Escola Municipal d'Art de Girona

Hommage à Monet. Intervenció al claustre del Carme. Olot

"En aquesta ocasió, m'inclino per una obra efímera com a reivindicació de la bellesa i la sensibilitat, tan necessàries en uns temps a vegades massa grollers. Una peça col·lectiva, feta amb materials senzills i de durada limitada, que, tanmateix, ens recorda que la rosa (o el nenúfar, en aquest cas) floreix perquè floreix, i això és tot el que li podem demanar."

Lluïsa Faxedas
Professora d'Història de l'Art Contemporani, Universitat de Girona

CRÈDITS

JUNTA DE GOVERN
DEGÀ
Lluís-Xavier Comerón i Graupera

PRESIDENTS
DE LES DEMARCACIONS
BARCELONA
Manel Casadevall i Pla
GIRONA
Narcís Reverendo i Hospital
TARRAGONA
Joan Tous i Gomà-Camps
LLEIDA
Víctor Pérez-Pallarés i Luque
EBRE
Joan Manuel Margalef i Miralles

SECRETÀRIA
M. Assumpció Puig i Hors

TRESORERA
Mònica Vila i Cases

VOCALS
Enric Mir i Teixidor
Manuel Ruisánchez i Capelastegui
Ivan Gas Chulbi

JUNTA DIRECTIVA DE GIRONA
Narcís Reverendo i Hospital
Jordi Paulí i Collado
Jordi Ortega i Batlle
Olga Felip i Ordis
E. Antoni Vilanova i Brugués
Neus Roca i Cambras

Col·legi d'Arquitectes
de Catalunya
Demarcació de Girona

EDITA
Demarcació de Girona del
Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

COORDINACIÓ
Departament de Cultura de la
Demarcació de Girona del Col·legi
d'Arquitectes de Catalunya

DISSENY GRÀFIC
Bachs Estudi Gràfic

FOTOGRAFIES
© Els seus autors

TEXTOS
© Els seus autors

CORRECCIÓ
Pere Ferrés Gurt | PFG Traduccions

AGRAÏMENTS
A totes les persones i empreses que han
treballat i han fet possible aquest catàleg

DISTRIBUCIÓ
Servei de Publicacions
de la Demarcació de Girona
Plaça de la Catedral, 8. 17004 Girona
T. 972 412 892 | premsa.gir@coac.cat

© d'aquesta edició
Demarcació de Girona del COAC
Plaça de la Catedral 8. 17004 Girona
T. 972 412 727 | www.coac.net/Girona

PATROCINADORS PRINCIPALS:

Diputació de Girona
TECHNAL
GRIESSER

PATROCINADORS:

GLOBALFINANZ
CERVERA RISK CONSULTING
Diari de Girona
iGuzzini
EL PUNT AVUI
ITISA
ARCADI PLA S.A.
hna
ASCENSORS SERRA

COL·LABORADORS:

bulthaup
LLOPART
HCG
LA SELVA